

ВИЛЕНСКІЙ ВЪСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

86.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 2-го Ноября — 1845 — Wilno. PIĄTEK, 2-go Listopada.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 27 Октября.

Высочайшимъ Приказомъ, 7-го (19-го) Октября, даннымъ въ Генуѣ, Командиръ 2-й Бригады 15-й Пѣхотной Дивизіи, Генераль-Маіоръ *Бѣляскій*, назначень для особыхъ порученій къ Главнокомандующему Отдѣльнымъ Кавказскимъ Корпусомъ, съ состояніемъ по Арміи.

— Высочайшими Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, 17 Августа, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Анны 2 й степени, Коллежскіе Советники: Управляющій должность Предсѣдателя Ковенской Уголовной Палаты *Синицынъ*, Правитель Канделярии Виленскаго Военнаго, Гродненскаго, Минскаго и Ковенскаго Генераль-Губернатора *Корецкій* и того же ордена 3 й степени: Чиновникъ особыхъ порученій при томъ же Генераль-Губернаторѣ, *Бялоручій*.

Отъ Министерства Финансовъ объявляется, что желающіе обмѣнять билеты Государственнаго Казначейства VIII, IX и X серий, въ 250 руб. ассигн. каждый, выпущенные въ народное обращеніе въ 1840 году, на билеты Государственнаго Казначейства V серии въ 50 руб. сер., назначенные, на основаніи Высочайшаго Указа, въ 20-й день Февраля сего 1845 года Правительствующему Сенату данаго, къ выпуску для вымѣна вышеупомянутыхъ ассигнаціонныхъ билетовъ, могутъ обращаться для сего съ требованіемъ въ Главное Казначейство.

Гельсингфорсъ, 14 Октября.

Русскій корабль *Генрике*, шк. Мих. Штаммъ, разбился 10-го числа с. м., недалеко отъ Поркала-Ригу. Изъ шель изъ С. Петербурга съ грузомъ ржи въ ли спасли малую часть такелажа. Экипажъ и вѣкторые пассажиры спасены.

Рига, 13 Октября.

Вечеромъ 11-го числа и въ ночи на 12-е сего мѣсяца, была здѣсь сильная буря; четыре, груженные на рейдъ корабля отброшены на мель, и у одного сорвало мачту. Къ счастью, при этомъ бѣдствіи не погибъ никто изъ людей.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 27-go Października.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 7-go (19-go) Października, dany w Genui, Dowódca 2-jej Brygady 15-jej Dywizyi i eszej, Jenerał-Major *Bielawski*, przeznaczony do szczególnychъ poleceń przy Głównodowodzącymъ Oddzielnymъ Korpusemъ Kaukaskimъ, z liczeniem się w Armii.

— Przez Najwyższe Ukazy, dane do Kapituły Rossyjskichъ CESARSKICHъ i KRÓLEWSKICHъ Orderów, 7-go Sierpnia, Najłaskawiej mianowani Kawalerami: Orderu Św. Anny 2-jej klasy: Radzcy Kollegialni: Sprawujący obowiązekъ Prezydenta Kowieńskiej Izby Kryminalnej *Siniцыnъ*, Rządca Kancellaryi Wileńskiego Wojennego, Grodzieńskiego, Mińskiego i Kowieńskiego Jenerał-Gubernatora, *Korecki*; tegoż Orderu 3-jej klasy, Urzędnikъ do szczególnychъ poleceń przy tymъ же Jenerał-Gubernatorze, *Białocki*.

Ministryumъ Skarbu ogłasza, że osoby, życzące zamienić bilety Podskarbstwa Państwa VIII, IX i X seryj, wartości 250 rubli assygn. każdy, puszczone w obiegъ w 1840 roku na bilety Podskarbstwa Państwa V seryj wartości 50 rub. srebremъ, które, na mocy Najwyższego Ukazu, danego Rządzącemu Senatowi 20 Lutego ter. 1845 roku, przeznaczone są do wymiany wymienionychъ wyżej biletówъ assygnacyjnych, mogą udawać się w tymъ celu z żądaniemъ do Głównego Podskarbstwa.

Helsingfors, 14 października.

Okręt Rossyjski *Henrike*, pod szypr. Mich. Stamm, rozbił się, d. 10-go b. m., niedaleko Porkal. Płynął on z Petersburga, z ładunkiemъ żyta, do Rygi. Z ładunku nic nie uratowano, i tylkoj zdołano ocalić małą część lin okrętowych. Osada i niektórzy podróżni pozostali przy życiu.

Ryga, 13-go października.

Dnia 11-go wieczoremъ i w nocy na dzień 12-ty ter. miesiąca, panowała tu gwałtowna burza; cztery okręty, stojące w przystani dla zabrania ładunku, rzucone zostały na mieliznę i na jednymъ z nich maszt skruszony. Szczęściemъ nikt z ludzi nie utracił życia.

Варшава, 4 Ноября.

Вчерашняго числа скончался, на 66 году отъ роду, Графъ Станиславъ Грабовскій, Членъ Административнаго Совѣта, Генераль-Контрольеръ, Предсѣдательствующій въ Верховной Счетной Палатѣ, Предсѣдатель Коммисіи для погашенія государственнаго долга, бывшій Министръ Народнаго Просвѣщенія, кавалеръ орденовъ: Св. Александра Невскаго съ брилліантами, Блага Орла, и Командорскаго Мальтійскаго креста и имѣвшій знаки отличія безпорочной службы.

— Ночью, съ 24-го на 25-е число м. м., во время сильной бури, въ Саксонскомъ саду, въ аллеѣ со стороны Королевской улицы, вѣтеръ повалилъ старое каштановое дерево, подъ корнями котораго обнаружались три остова. На этомъ мѣстѣ, въ XVII столѣтіи было кладбище, принадлежавшее деревянному монастырю и церкви Братьевъ милосердія, при Королевской улицѣ; остовы эти, какъ должно полагать, относятся къ тому же времени; ихъ оставили на мѣстѣ и вновь зарыли землею.

Вчера вынуты слѣдующія Серіи Удѣльныхъ Облигацій по займу въ 150 милліоновъ, вмѣстѣ съ номерами облигацій, составляющими сіи Серіи: 109, 258, 311, 328, 589, 784, 808, 824, 1,124, 1,141, 1,211, 1,363, 1,511, 1,617, 1,662, 1,741, 1,767, 1,983, 2,315, 2,384, 2,589, 2,652, 2,676 и 2,941.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Миланъ, 18 Октября.

Вчера по утра, немедленно по прибытіи сюда, Государь Императоръ Всероссійскій изволилъ отправиться къ Государынѣ Императрицѣ, и послѣ того, въ томъ же дворцѣ, неожиданно посетилъ Вице-Короля и его супругу. За тѣмъ Его Императорское Величество, въ полковничьемъ мундирѣ гусарскаго полка Своего Августѣйшаго Имевн, отправился въ сопровожденіи министра графа Фикельмона и генерала барона Рата, къ достопочтенному ветерану австрійской арміи, фельдмаршалу графу Радецкому. Въ два часа по полудни, Государь Императоръ удостоишь принять представлявшихъ Его Величеству—губернатора Ломбардіи графа фонъ Синаура, генерала графа Радецкаго и графа фонъ Вальмодева. Послѣ сего, Его Императорскому Величеству имѣлъ счастье представляться и эрцгерцогу Вице-Король, съ обоими сыновьями своими. Въ половинѣ четвертаго часа, Государь Императоръ изволилъ отправиться пешкомъ въ Соборъ, и хотя Его Величество сохранялъ строжайшее инкогнито, и былъ сопровождаемъ только двумя особами, однако къ церкви стеклись многочисленныя толпы народа, собравшагося съ утра передъ вице королевскимъ дворцомъ. Сегодня поутру, на парадномъ мѣстѣ, куда Государь Императоръ изволилъ выѣхать верхомъ съ многочисленною свитою, были произведены разныя военныя эволюціи, по окончаніи которыхъ войска всего гарнизона прошли передъ Его Императорскимъ Величествомъ церемониальнымъ маршемъ. По возвращеніи во дворецъ, Ихъ Императорскія Величества простились съ семействомъ Вице-Короля, и Государь Императоръ съвѣвъ съ груди своей звѣзду Св. Андрея Первозваннаго, изволилъ пожаловать ея Вице-Королю. Ея Императорское Величество изволила пожаловать эрцгерцогинѣ орденъ Св. Екатерины, осыпанный брилліантами. Августѣйшіе Путешественники, изволили отправиться въ Генуу.

Павія, 18 Октября.

Сегодня, въ 10½ часовъ, Ея Императорское Величество Государыня Императрица Всероссійская изволила прибыть съ многочисленнымъ дворомъ въ Бинаско, гдѣ встрѣчена была начальствомъ съ должными почестями. Графъ Фикельмонъ прибылъ прежде Ея Величества. Государыня Императрица немедленно по прибытіи изволила отправиться въ знаменитый монастырь картезіянцевъ (Certosa), столь богатый сокровищами изящныхъ искусствъ. Ея Императорское Величество даровала монахамъ 1,000 фр., а въ первомъ часу по полудни изволила прибыть въ Павію и остановиться въ гостиницѣ Della Lombardia.

Warszawa, 4 listopada.

Дня вчерашняго, розсталъ się з tym światem, w 66 roku życia, J.W. Stanisław Hrabia Grabowski, Członek Rady Administracyjnej, Kontroler Jeneralny, Prezydent w Najwyższej Izbie Obrahunkowej, Prezes Komisji Umorzenia Długu Krajowego, były Minister Oświecenia, ozdobiony Orderami: Św. Alexandra Newskiego z brylantami i Orła Białego, oraz krzyżem Komandorskim Maltańskim i znakiem nieskazitelnej służby.

— W nocy z d 21 na 25 z. m., w czasie panującej burzy, w Saskim Ogrodzie, w alei od strony ulicy Królewskiej, obalonem zostało przez wiatr stare kasztanowe drzewo, pod którego korzeniami, z posad swych wyrwane, dostrzeżono trzy ludzkie szkielety. W miejscu tém, w wieku XVII znajdował się cmentarz, należący do dawnianego klasztoru i Kościoła Braci Miłosierdzia, przy ulicy Królewskiej, i jak mniemać można, szkielety te z ciał naówczas pogrzebianych pochodzą. Pozostawiono je w miejscu, i przykryto na nowo ziemią.

Wczoraj wyciągnięte zostały następujące Serje Obligacji Częstkowych z pożyczki 150-milionowej, wraz z numerami obligacji też serje składającymi: 109, 258, 311, 328, 589, 784, 808, 824, 1,124, 1,141, 1,211, 1,363, 1,511, 1,617, 1,662, 1,741, 1,767, 1,983, 2,315, 2,384, 2,589, 2,652, 2,676, 2,941.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Medyolan, 18 października.

N CESARZ Rosyjski, zaraz po przybyciu tu Swojem dnia wczorajszego rano, raczył udać się do N. CESARZOWEJ JEJ MOŚCI, poczem, w tymże pałacu, odwiedził Wice-Króla i jego małżonkę. Następnie, JEJ CESARSKA MOŚĆ, w mundurze Polkownika austriackiego polku husarów, noszącego Najjaśniejsze JEJ Imię, udał się, w towarzystwie Ministra Hr. Fiquelmont i Jenerała Barona Rath, do dostojnego weterana armii austriackiej, Feldmarszałka Hr. Radetzkiego. O godz. 2-jej po południu, N. PAN raczył przyjmować Gubernatora Lombardyi Hr. Spaur, Jenerała Hr. Radetzkiego, Jenerała Hr. Wallmoden, tudzież wiele innych znanych osób; poczem Wice-Król, z obudwoma swemi synami, udał się do N. CESARZA JEJ MOŚCI. Około godziny 4-jej, N. PAN raczył zwiedzić pieszo kościół Katedralny, przyczem, lubo zachował najściślejsze incognito, i miał tylko orszak z dwóch osób, ogromne masy ludu, otaczające od rana pałac Wice-Króla, zbiegły się dla oglądania Dostojnego Gościa. Dzisiaj rano, na placu musztry, gdzie N. PAN raczył udać się konno, otoczony świetnym orszakiem, stojące tu załoga wojska wykonywały różne obróty, po skonczeniu których, ceremonialnym marszem przeciągnęły przed JEJ CESARSKĄ MOŚCIĄ. Za powrotem do pałacu, NN. CESARSTWO ICH MOŚĆ, pożegnali się najczuliej z rodziną Wice-Króla; przyczem N. PAN zdjął z piersi Swoich gwiazdę św. Andrzeja i włożył ją na pierś Wice-Króla. N. CESARZOWA JEJ MOŚĆ raczyła udzielić Aroy-Xiężnie Wice-Królowej order św. Katarzyny z bryllantami. Najjaśniejsi Podróżni udali się w dalszą drogę do Genui.

Pawia, 18 października.

Dziś, o godzinie pół do jedenastej, N. CESARZOWA Rosyjska raczyła zjechać z licznym dworem do Binasco, gdzie od władz miejscowych z najpowinniejszą uszanowaniem przyjmowana była. Hr. Fiquelmont poprzedzał N. MONARCHINIĘ. N. PANI udała się natychmiast do sławnego klasztoru Kartuzów (Certosa) w celu zwiedzenia ich kościoła, tak hojnie uposażonego skarbami sztuk pięknych; zakonnikom zaś zostawiła 1,000 franków. O godzinie 1-jej z południa przybyła Dostojna Monarchini do Pawii, gdzie wysiadła w domu gościnnym „della Lombardia.“ Przed samym obiadem zjechał N. CESARZ, łącznie z J. C. W. WIELKĄ Xiężniczką OLGĄ NIKOLAJEWNĄ, zwiedzający

Предъ самымъ обѣдомъ изволилъ туда же прибыть Его Величество Государь Императоръ вмѣстѣ съ Ея Императорскимъ Высочествомъ Великою Княжною Ольгою Николаевною, посѣтивъ также монастырь Каетезианцевъ. Въ 2 часа Ихъ Императорскія Величества изволили отправиться въ Пиемонтъ, а генералъ Фикельмонъ выѣхалъ чрезъ Мантую въ Вѣну.

Венеція, 19 Октября.

Ея Императорское Высочество Великая Княгиня Елена Павловна изволила прибыть вчера въ сію столицу, подъ именемъ графини Павловской.

— Вчера Ея Величество Греческая Королева, прощавшись съ высокими своими родителями, въ сопровожденіи Его Им. Выс. Эрцгерцога Фридриха, отплыла обратно въ Грецію на французскомъ пароходѣ *le Cuvier*.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 24 Октября.

Маршалъ Бюжо прибылъ 15 с. м. въ Альжиръ, и въ произнесенной тамъ къ мѣстнымъ начальствамъ, офицерамъ и жителямъ рѣчи, сказалъ: „Господа! я желаю прибыть къ вамъ при благопріятѣйшихъ обстоятельствахъ, но все таки съ удовольствіемъ вижу себя между вами. Хотя теперь находимся мы въ критическомъ положеніи, но не должны упивать, потому что, при помощи Всевышняго, все прійдетъ въ должный порядокъ. Вамъ известно, что правитель-ство озаботилось доставленіемъ мнѣ способовъ къ достиженію желаемой цѣли.“

— Изъ Тулона сообщаютъ, что, въ продолженіе цѣлой послѣдней недѣли, господствовало чрезвычайное движеніе въ здѣшнемъ заливѣ. Паровые фрегаты: *Panama, Montezuma, Labrador, Orenoque, Gomer* и *Albatros*, поочередно оставляли нашу гавань, отправляясь въ Марсель, Сетту и Портъ-Вандръ, для доставленія оттуда войскъ въ Альжирію.

— Изъ Орлеанвилля сообщаютъ слѣдующее: Командующій здѣшнимъ отрядомъ войскъ, полковникъ Сентъ-Орво, обозрѣвъ постъ въ Шами, въ Бени-У-рагскомъ племени, и укрѣпивъ его оставленнымъ стрѣломъ въ 200 чел., получилъ донесеніе о возстаніи тамошнихъ туземцевъ, кои въ числѣ 3,000 чел. ожидали уже его при Вездъ-Сенсигъ. 11 го Октября, въ 6 часовъ утра, полковникъ началъ на нихъ, и послѣ упорнаго сраженія, въ коемъ преимущественно отличалась французская конница, обратилъ ихъ въ бѣгство, положивъ многихъ на мѣстѣ. Въ Шершельскомъ округѣ, Сиди-Беркани, дядя бывшего Аги, арестованъ и отведенъ въ Бону.

— Въ *Constitutionnel* сообщаютъ слѣдующія извѣстія о жизни Абд-эль-Кадера: „Отецъ его, по имени Махи-Эддинъ, былъ извѣстенъ какъ человекъ съ большими достоинствами, богословъ, искусный политикъ и потомокъ одного знаменитаго марабута. Абд-эль-Кадеръ былъ его третій сынъ; онъ любилъ его особенно, и назвалъ по имени одного весьма почитаемаго предка своего. Будучи еще мальчикомъ, Эмиръ, по желанію отца, слылъ въ народѣ святымъ и чудотворцемъ. Вскорѣ Абд-эль-Кадеръ превзошелъ своего отца въ искусствѣ привлекать къ себѣ Арабовъ, суевѣрныхъ по природѣ. Однажды, когда онъ торжественно производилъ мирный судъ, и хотѣлъ убить, но Негръ остановился, бросилъ кинжалъ на землю, палъ на колѣни и закричалъ, что онъ водить вокругъ главы марабута сіяніе, недопускающее его исполнить своего намѣренія. Абд-эль-Кадеръ всталъ, хладнокровно и кротко поплелъ къ раскаявшемуся, положилъ руку на его плечо и, бросивъ лицезрѣній взглядъ на небо, сказалъ: „Ступай. Пророкъ простилъ тебя!“

— Третьяго дня обнародованъ списокъ избирателей и присяжныхъ во всѣхъ 86 департаментахъ Франціи. Списки сіи имѣютъ обязательную законную силу (до 20 Октября 1846 года, а число избирателей во Франціи простирается до 238,251.

— Оппозиціонныя газеты сомнѣваются въ справедливости извѣстія, по которому французское правительство условилось съ англійскимъ касательно того, чтобы общими мѣрами принудить Королеву Помарѣ къ признанію французскаго протекторства.

— Въ *Gazette de France* сообщаютъ, что постановленіе относительно закрытія іезуитскихъ коллегій, многіе изъ нихъ добровольно предприняли разныя рели-

wprzód także klasztor Kartuzów. O godzinie 2-éj, oboj NN. Państwo udali się do Pientu, zaś Jeneral Fiquelmont przez Mantuę z powrotem do Wiednia.

Wenecya, 19 października.

Do tutejszej stolicy raczyła zjechać wczoraj J. C. W. WIELKA KSIĘŻNA HELENA PAWŁOWNA, pod imieniem Hrabiny Pawłowskiej.

— Wczoraj, Królowa Jęj Mości Grecyi, pożegnawszy Swych Wysokich Rodziców, w towarzystwie J. C. W. Arcy-Księcia Fryderyka, odplynęła do swego Państwa na statku parowym francuzkim *le Cuvier*.

FRANCYA.

Paryż, 24 października.

Marszałek Bugeaud przybywszy do Algieru d. 15-go t. m., powitany został z największą radością, poczem miał mowę do władz, oficerów i mieszkańców miasta, w której rzekł między innymi: „Mości Panowie! życzyłem sobie przybyć w przyjaźniejszych okolicznościach; mimo to widzę się z największą przyjemnością pomiędzy wami. Zresztą, jakkolwiek w przykrém znajdujemy się położeniu, nie mamy powodu do rozpacz, gdyż wkrótce za Bożą pomocą, wszystko wróci do należytego porządku. Witcie Panowie, że rząd J. K. Mości dostarczył mi środków do osiągnięcia pożądanego celu.“

— Z Tulunu pisać: Przez cały ten tydzień panował nadzwyczajny ruch na tutejszej zatoce. Parowe fregaty *Panama, Montezuma, Labrador, Orenoque, Gomer* i *Albatros*, opuszczały nasz port jedna po drugiej, udając się do Marsylii, Cette i Port Vendres, dla przewiezienia ztamąd wojsk do Algieryi.

— Z poddywizyi Orleansville dowiadujemy się co następuje: Dowódca jęj, Półkownik Saint-Arnaud, zwiedziwszy posterunek w Chamis, w pokoleniu Beni Uragh, i wzmacniwszy go zostawieniem 200 ludzi, powziął wiadomość o powstaniu tamecznych krajowców, który już nań w liczbie 3 000 przy Wed Sensig czekali. Półkownik uderzył na nich, d. 11 października o godz. 6-éj rano, i po zwałej bitwie, w której jazd francuzka szczególnie się odznaczyła, zmusił ich do ucieczki, zabiwszy im wielu ludzi. W powiecie Szerszel, Sidi Berkani, stryj poprzedniego Agi, obwiniony o udział w powstaniu, został uwięziony i do Bony odesłany.

— *Constitutionnel* udziela następujące szczegóły z biografii Abd el-Kadera: „Ojciec jego nazywał się Mahhi-Ed-din, i uważany był jako mąż wielkich zasług, biegły w bozkiej nauce, zręczny polityk i potomek jednego z najslawniejszych Marabutów. Pomiędzy jego synami, Abd-el-Kader był trzecim, którego szczególnie kochał i dał mu imię jednego bardzo wielbionego przodka; przezem wczesnie już pomiędzy ludem ogłosił go za świętego i cudotwórcę. Abd-el-Kader przewyższył z czasem ojca w sztuce jednania sobie z natury zabobonnych Arabów. Gdy pewnego dnia odbywał uroczysty sąd pokoju, wpadł jeden Murzyn ze sztyletem chcąc go zabić, ale nagle zatrzymał się, rzucił na ziemię pugiński i padłszy na kolana zawołał, że ujrzał cudowne promienie światła na około głowy Marabuta, które go wstrzymały od zbrodni. Abd el Kader powstał z miejsca i spokojnie zbliżył się do żalującego, a wznosząc obłudnie oczy do nieba, położył rękę na jego ramieniu i zawołał: „Idź! Prorok tobie przebaczył!“

— Onegdaj ogłoszono listę ostateczną wyborców i przysięgłych we wszystkich 86 tu departamentach Francyi; listy te mają moc urzędową do 20-go października 1846 r. Liczba wyborców we Francyi wynosi w r. b. 238,251.

— Dzienniki opozycyjne powątpiewają o porozumieniu między Francją i Anglią, w celu wspólnego zmuszenia Królowej Pomareh do uznania protektoratu Francyi.

— *Gazette de France* pisze: że rozporządzenia do zamknięcia instytutów jezuickich, zastosowane zostały i do misjonarzy w Laval; wielu z nich udało się dobrowolnie na różne misyje religijne, a nowicyat rozpuszczony został.

гозные миссии, а находящиеся въ искусств распущены.

25 Октября.

Правительство обнародовало следующую телеграфическую депешу: „Перпиньянъ 23-го Октября. Командующий 21 дивизією войскъ военному министру. Корабль *Labrador*, по высадкѣ войскъ на берегъ, отплылъ изъ Орана 21, а сего числа вечеромъ прибылъ въ Портъ-Вандръ. Генераль Ламорисьеръ 12 13, 14 и 15 ч., имѣлъ сильную стычку. Абд-эль-Кадеръ съ 200 конницы только смотрѣлъ на это дѣло; 13 числа, видя, что Французы овладѣли ущельемъ, спасся бѣгствомъ. Мятежники, тѣснимые къ морю, сдавались безусловно. Полковникъ Жери, въ окрестностяхъ Маскары, одержалъ побѣду надъ Кабилами. Генераль Буржоли и полковникъ Севтъ-Арманъ соединили свои отряды, и ожидали подкрѣпленія для начатія дѣйствій.“ (Темнота воспренятствовала дальнѣйшему продолженію этой депеши.)

— Изъ Тулона пишутъ, что французскія войска Мостаганемскаго округа имѣли стычку съ непріателемъ, причѣмъ убито 300 чел. на мѣстѣ и захвачено множество лошадей.

— Говорятъ, что маршалъ Сультъ не откажется ни отъ должности председателя кабинета, ни отъ званія военнаго министра. Напротивъ, онъ сохранитъ объ сѣи должности, а генераль Шрамъ, какъ статсъ-секретарь военнаго министерства, будетъ заниматься дѣлопроизводствомъ, чтобы облегчить маршала въ трудныхъ его занятіяхъ.

— Графъ Моле прибылъ вчера изъ Шамплатре въ Парижъ, и имѣлъ у Короля, въ Сень-Клу, продолжительную аудіенцію.

— Префектъ Дордонскаго департамента, Г. Марсильякъ прѣхалъ вчера въ Парижъ.

— 29-го Октября, въ годовщину пятилѣтняго существованія нынѣшняго министерства, будетъ у Г. Тизо большое собраніе.

27 Октября.

Окончаніе телеграфической депеши, полученной изъ Перпиньяна 25 с. м. „Отрядъ генерала Буржоли соединился съ колонною полковника Севтъ-Арно, ожидая подкрѣпленія для начатія дѣйствій. Бу-Маза съ 300 всадниковъ напалъ 18 с. м. на одно племя, подъ стѣнами Мостаганема, но былъ отраженъ подполковникомъ Мелливетомъ. Съ 18 на 19 число ночью отложились отъ насъ три племена Оранской дивизіи; это первые беспорядки въ той странѣ. Первый военный отрядъ, прибывшій изъ Франціи въ Оранъ, состоялъ изъ 700 человекъ, отправленныхъ изъ Портъ-Вандра на пароходѣ *Labrador*. Прибытіе сего отряда произвело благоприятнѣйшее впечатлѣніе, и послужить, конечно къ удержанію на нашей сторонѣ племенъ, пребывшихъ еще вѣрными.“

— Изъ Тулона отъ 20 с. м. уведомляютъ о внезапномъ отходѣ оттуда парохода *Narval*. О назначеніи сего парохода еще неизвѣстно; полагаютъ только, что съ онымъ посланы депеши къ контръ-адмиралу Парсевалу-Дешену, командующему эскадрою въ Средиземномъ морѣ.

— Уволненіе нижнихъ чиновъ въ полугодовые отпуски приостановлено. Распоряженіе сіе послѣдовало по необходимости отправленія войскъ въ Альжірію. Туда посылаютъ не только войска, но и всякаго рода военныя припасы и большое количество пороха.

— Полагаютъ, что приготовленіе новой экспедиціи въ Альжірію будетъ стоить 15 милліоновъ фр.

— Говорятъ, будто къ Мароккскому Султану посланъ агентъ съ требованіемъ, чтобы онъ дѣйствовалъ обще съ Французами при поимкѣ Абд-эль-Кадера. Сомнительно однакоже, чтобы Абд-эль-Раманъ, добросовѣстно хотѣлъ содѣйствовать альжирскому губернатору, потому что у Абд-эль-Кадера есть много друзей и приверженцовъ въ Марокко, кои доставятъ ему въ нужномъ случаѣ убѣжище, а въ крайности, онъ скроется въ атласскихъ горахъ, гдѣ всякое преслѣдованіе невозможно.

— Въ Рошфорѣ свѣршилась 1 Октября сильная буря. Почтовое судно *Diavolo* потонуло; пассажиры и грузъ спасены. Одинъ американскій трехмачтовый корабль разбился у береговъ.

28 Октября.

Въ Альжирскомъ Мониторѣ пишутъ, что генераль-губернаторъ Бюжо, выѣхалъ изъ Альжира 18-го с. м., въ 5 часовъ утра, въ сопровожденіи своихъ

Дня 25 października.

Rząd ogłosił następną depeszę telegraficzną: „Perpignan, 23 paźd. Jeneral dowodzący 21-ą dywizją wojskową do Ministra wojny. Statek *Labrador*, wysadziwszy na ląd wojsko, które przewoził, odpłynął z Oranu 21-go, a dziś wieczorem zawinął do Port Vendres. W dniach 12-m, 13-m, 14-m i 15-m, Jeneral Lamoriciere stoczył nader żywe utarczki. Abd-el-Kader z 200 jeźdźcami, patrzył tylko na nie z daleka; dnia 13 go zaś, widząc wawoz zdobyty, ratował się ucieczką. Powstańcy, przyparci do morza, poddawali się na łaskę. Polkownik Gery, w okolicach Maskary, odniósł korzyści nad Kabylami. Jeneral Bourjolly i Polkownik Saint-Arnaud złączyli oddziały swoje i czekali na posiłki, dla rozpoczęcia działań zaczepnych.“ (Ciemność nocy przerwała dalszy ciąg tej depeszy)

— Głoszą dzisiaj, że Marszałek Soult, nie opuszcza ani prezydencyi gabinetu, ani ministerstwa wojny, i że tylko przydany mu będzie Jeneral Schramm, jako sekretarz stanu wydziału wojny, dla ulżenia Marszałkowi zbyt uciążliwej pracy.

— Hr. Molé przybył wczoraj z Champlatreux do Paryża, i miał długą naradę z Królem w zamku St. Cloud.

— P. Marcillac, Prefekt departamentu Dordogne przybył też wczoraj do Paryża.

— W dniu 29 m. b. m., jako w rocznicę pięcioletniego istnienia obecnego ministerstwa, będą wielkie pokoje u P. Guizot.

— Z Tuluonu donoszą, że wojska francuzkie okręgu Mostaганемskiego, stoczyły z nieprzyjacielem pomyślną potyczkę; zabito mu 300 ludzi i zabrano wiele koni.

Дня 27 października.

Dokończenie depeszy telegraficznej, przesłanej z Perpignan 23-go h. m.: „Jeneral Bourjolly i Polkownik St. Arnaud złączyli swe oddziały, i czekali na posiłki dla rozpoczęcia działań. Bu-Maza napadł w 300 koni, 18-go h. m., na jedno pokolenie, pod murami Mostaганема, ale został odparty przez Podpolkownika Mellinet. W nocy z 18 go na 19-ty odłączyły się od nas trzy plemiona, z poddywizyi Oranu, są to pierwsze w tej okolicy. Pierwsze wojsko przybyłe z Francyi do Oranu, składało się z 700 ludzi, wyprawionych statkiem *Labrador* z Port Vendres. Przybycie ich sprawiło najpomyślniejsze wrażenie; przyczyni się ono zapewne do utrzymania w wierności ku nam plemion, które dotychczas jeszcze nie odpadły.“

— Z Tuluonu pod dnim 23 m. b. m. donoszą, że parostatek *Narval* nagle stamtąd odpłynął. Nie wiadome jest jego przeznaczenie; domyślają się tylko, że powiódł depesze Kontr-Admirałowi Parceval Deschenes, dowodzącemu eskadrą na morzu Śródziemnem.

— Urlopy półroczne udzielone żołnierzom, zostały zawieszane. Potrzeba wysłania wojska do Afryki dostatecznie tłumaczy powody tego rozporządzenia. Do Algieru wysłane będzie nie tylko wojsko, lecz i znaczne zapasy wojenne, mianowicie wielka ilość prochu.

— Przystosowanie do nowej wyprawy w Algierji ma kosztować 16 miliónów franków.

— Słychać, że wysłano agenta do Cesarza Abd-el-Rahmana, w celu żądania od niego, iżby połączył swe działania z działaniami wojsk francuzkich, w celu schwytania Abd-el-Kadera. Wątpić jednak należy, aby ten zamiar, chociażby nawet Cesarz Marokkański z dobrą wiarą wspierał obroty jeneralnego Gubernatora, mógł przynieść rzeczywiste do skutku. Emir bowiem posiada zbyt wielu przyjaciół i stronników w samém Marokko, aby tam łatwo nie mógł znaleźć schronienia; zresztą, w ostatnim razie, ukryje się w górach Atlasu, gdzie ścigać go jest niepodobiestwem.

— Dnia 1 go h. m. w Rochefort srożyła się gwałtowna burza. Statek parowy *Diavolo* zatonął; podróżnych i ładunek uratowano. Okręt Amerykański trzymasztowy rozbił się o skały nadbrzeżne.

Дня 28 października.

Monitor Algierski donosi, że jeneralny Gubernator Bugaud, opuścił 18-go h. m. o 5-jej reno, w towarzystwie swych adjutantów i oficerów ordynansowych, Algier;

адъютантовъ, и состоящихъ при немъ офицеровъ, въ Милану. Полагаютъ, что онъ будетъ самъ командовать сосредоточенными тамъ войсками, предназначенными для дѣйствій на востокъ Оранской провинціи. Еще прежде обнародовалъ онъ прокламацію къ Арабамъ и Кабиламъ, въ которой онъ утѣряетъ, что Франція вовсе не думаетъ нарушать религіи туземцевъ; вмѣстѣ съ симъ предостерегаетъ онъ Арабовъ и Кабилу, чтобы они не обольщались совѣтами Абд-эль-Кадера, который ихъ употребляетъ какъ слѣбое орудіе въ высокоумныхъ своихъ замыслахъ.

— Въ полученномъ изъ Орана частномъ письмѣ отъ 15 с. м. хотя и не сообщаютъ подробностей объ успѣхахъ генерала Ламорисьера, однако пишутъ много новаго. Исправляющій должность генералъ-губернатора, выступивъ изъ Орана съ пятидесятью колонною, которая на походъ усилилась 1.000 чел., пришедшими изъ разныхъ мѣстъ, прибылъ 10 чел. въ Джемма Газауатъ. Простраство это онъ прошель безъ всякой стычки, чрезъ Тлемсень и Лалла-Магрна. На дорогѣ захвачено 30,000 снарядовъ, приготовленныхъ для Абд-эль-Кадера. Тотчасъ по прибытіи на мѣсто приступлено къ погребенію несчастныхъ воиновъ, павшихъ 23 Сентября. Предъ засыпаніемъ могилы, генералъ произвель рѣчь, которая произвела большое впечатлѣніе. Рѣчь эта была голосомъ мести, и заключалась въкоризноу 200 солдатъ, которые сдались безъ боя. Наконецъ, мы узнали, что Эмиръ обращается очень ласково съ этими пѣвниками. Онъ роздалъ имъ продовольствіе, захваченное на дорогѣ въ Лалла-Магрна, куда отправилъ оное одинъ изъ поставщиковъ изъ Джемма Газауатъ. Арабы заняли посты на вѣхъ высотахъ, на разстояніи пушечнаго выстрѣла отъ лагеря Французовъ. 12-го числа отъ 8 часовъ утра до 3 пополудни, въ окрестностяхъ Недрома слышна была пушечная пальба и ружейная перестрѣлка. Мы извѣстились, что колонна Каваньяка имѣла сильную стычку съ племенемъ, которое обратилось въ бѣгство. Непріятель потерялъ слишкомъ 40 человекъ убитыми и много пѣвиными, и у него отбитъ скотъ. О дѣлахъ 13, 14 и 15 числа, послѣ которыхъ неприятели отступили къ морю и въ нужденъ былъ сдаться, не сообщаютъ ближайшихъ подробностей.

А н г л и я .

Лондонъ, 24 Октября.

Въ *Scotch Reformes Gazette* утверждаютъ, что Г. Пилъ постановилъ, чтобы немедленно, опредѣленіемъ тайнаго совѣта, разрѣшенъ былъ на три мѣсяца свободный привозъ иностраннаго хлѣба. Въ *Globe* однако же сомнѣваются въ достовѣрности сего извѣстія.

— Сэръ Робертъ Пилъ пребываетъ теперь въ своемъ помѣстьи Драйтонъ, гдѣ находится также нѣсколько членовъ земледѣльческаго общества. Министръ предположилъ, осункою своихъ земель, подати примѣръ всемъ значительнѣйшимъ помѣщикамъ.

— По донесенію *Liverpool Times*, во всѣхъ дѣшнихъ военныхъ гаваняхъ господствуетъ чрезвычайная дѣятельность по вооруженію разнаго рода военныхъ судовъ. Такая же дѣятельность замѣтна по силѣ сухопутнаго укрѣпленія. Все это, въ соединеніи съ движеніями эскадръ на Тихомъ Океанѣ и на водахъ восточной Индіи, обращаетъ общее вниманіе.

— На дняхъ предложенъ проектъ, чтобы всѣ выходящія изъ Лондона желѣзныя дороги, коихъ теперь 7, соединены были между собою посредствомъ центральной станціи, которую предположено устроить на Торрингтонской площади въ старомъ городѣ. Сии соединяющіеся рельсы будутъ проводимы, смотря по мѣстности, во избѣжаніе опасности отъ огня, частью надъ домами, а частью чрезъ туннели. Исполнскій сей проектъ находить однако же сопротивление въ журталахъ, потому преимущественно поводу, что и безъ того уже Лондонъ преисполненъ дымомъ отъ каменнаго угля.

— На дняхъ появилась новая комета, которую можно видѣть невооруженнымъ глазомъ въ созвѣздіи рака, въ 30-ти градусахъ надъ горизонтомъ.

— Мистрисъ Фрей, извѣстная по своимъ усиліямъ на счетъ улучшенія состоянія тюремъ и заключенныхъ, послѣ продолжительной болѣзни, скончалась 14-го числа с. м.

удаѣя сѣ до Миланаб, гдѣ мѣлъ станѣ на челе згро- madzajacęj сѣ тамъ колонны и дѣлаѣ на вшодзіе про- winceyi Орану. Предѣмъ јесче выдѣ до Арабѣ и Ка- byлѣw одеzwę, w кѣrѣj зајевнјајас, іz Франсја не myslіl wcale naruszѣr religіi krajowcѣw, ostrzega zarazem, aby nie sluchali poduszecі Abd-el-Kadera, który ich używa za ślepe narzѣdзіe do swych dumnych zamiarѣw.

— List datowany 15-go b. m. z Oranu, nie udziela wprawdzie bliższych szczegѣłѣw o powożeniu Jenerala Lamoriciere, zawiera јednak wiele nowych wiadomości. Tymczasowy Gubernator generalny, wyruszyszy z Oranu, z kolumną pięciotysięczną, która w po drodze zwiększyła сѣ o 1.000 ludzi, ścјаgniętych z rozmaitych posterunkѣw, przybył 10 go do Dżemma-Gasauat. Przeszrzen tę przebył bez żadnej utarczki, przechodząc przez Tlemseu i Lalla Magrnia. Po drodze miano zabrać 30,000 ładunkѣw, dla Abd-el-Kadera przeznaczonych. Zaraz po przybyciu na miejsce, przystąpiono do pogrzebiania nieszczęśliwych, poległych 23 go września, przycęm Jeneral mѣлъ energiczną mowę, która wielkie sprawiła wrażenie. Była ona јednym okrzykiem zemsty, i zawierała w końcu przymówkę do owych 200 ludzi, z kolumny Jen. Cavaignac, którzy сѣ bez oporu poddali. Zresztą, jak сѣ dowiadujemy, Emir obchodzi сѣ bardzo dobrze z tymi јенсami. Rozdzielił on między nimi żywność, zdobytą na drodze do Lalla-Magrnia, gdzie ја odsyła јолен z dostawcѣw z Dżemma G-sauat. Posterunki Arabskie okazały сѣ na wszystkich wzgórzach, na odległość strzalu działowego od obozu Francuzѣw. Dnia 12 go, od 8 ej rano do 3-jej po południu, słyszano huk dział i ręcznej broni w okolicy Nedromy. Dowiadujemy сѣ, że kolumna Jen. Cavaignac miała zwawą utarczkę z јednym pokoleniem, które następnie ratowało сѣ ucieczką. Nieprzyjaciel miał czterdziestu kilku zabitych; zabrano mu oraz mnѣstwo bydła i јенсѣw. O następnych walkach w dniu 13-ym, 14-ym i 15-ym, które zagnaly powstańcѣw nad morze i zmusily ich do poddania сѣ, niema јeszcze bliższych szczegѣłѣw.

А н г л и я .

Лондонъ, 24 października.

Scotch Reformes Gazette twierdzi, z dobrego, jak mówi, źródła, że P. Peel postanowił, aby bezwzględnie przez uchwałę rady tajnej dozwolony został na trzy miesiące wolny dowóz zboża z zagranicy. *Globe* powątpiewa јednak o prawdziwości tego twierdzenia.

— Sir Robert Peel hawi teraz w swoich dobrach Drayton, gdzie ma przy sobie kilku członków towarzystwa rolniczego. Minister postanowił, aby przez osuszenie swoich gruntѣw, dać z siebie przykład do naśladowania wszystkim wielkim właścicielom gruntowym.

— Według *Liverpool Times*, we wszystkich portach wojennych krolewstwa, panuje największa czynność w uzbrajanіu wszelkiego gatunku okrętoѣw wojennych. Z tѣw naż energią pracują nad stanem obrony brzegѣw. Wszystkie te okoliczności, dodane do poruszeń eskadr na Oceanie Spokojnym i na Wschodnio-Indyjskich wodach, zwracają powszechną uwagę.

— Podano właśnie plan, aby wszystkie z Londynu wychodzące koleje żelazne, których jest dotychczas 7, połączone były z sobą za pomocą centralnej stacji, która ma być urządzoną na rynku Farrington w starém mieście. Te łączące koleje prowadzone będą, stosownie do miejscowości, dla uniknięcia niebezpieczeństwa ognia, częścią nad domami, częścią też przez tunele. Ten ohrzymi plan znajduje јednak opór w dziennikach, z tego јedynie powodu, że i tak już Londyn przepelniony jest parą z węgli ziemnych.

— Ukazała сѣ właśnie nowa kometa, którą голѣm okiem widzieć można w konstellacyi Raka, w wysokości 30 stopni nad horyzontem.

— Misres Fry, znana z swych usilowań w ulepszeniu stanu więzieni i więźniѣw, po długiej chorobie umarla d. 14 b. m.

25 Октября.

Герцог Веллингтон осматривал на двух морских берегах от Брайтона до Ньюгавена с тою целью, дабы удостовериться, может ли последнее из сих мест служить убежищем для военных пароходов. В журнале *Brighton-Herald* замечают, что поездка сия имела свою важность.

— С последнею индийскою почтою получено донесение, подтверждающее прежнее известие, что многие колонисты на Востоке и Англо-индийские журналы изъявляют особенное нерасположение к точному исполнению условий заключенного в Нанкин трактата. Всякому известно, с какою строгостию Китайцы исполняют договоры; они в скором времени внесут последнюю часть контрибуции, после чего остров Чусань должен быть им возвращен. На это то и нападают многие из писателей и оппозиционных журналов, и стараются доказать, что тамошняя гавань гораздо выгоднее Гонга-Конгской. Но удержание этой гавани, подлежащей возвращению, основанное единственно на ложном предположении, что она будет уступлена Франции, противилось бы не только договору, но лишило бы нас у Китайцев доверия, которым, при столь обширных торговых сношениях, надобно весьма дорожить.

— В Ашборнгамгауз дѣлают много перестроек и украшений к приѣзду Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича, ожидаемаго сюда еще в текущем году.

— По поводу наступающих выборов, купцам, имѣющим сношения с дворомъ, объявлено, что они могут свободно подавать голоса въ пользу кандидатов, по собственному убеждению, потому что Королева желаетъ, чтобы свобода въ выборахъ ни чѣмъ не была стѣсняема.

— Извѣстія о распространѣніи болѣзни картофеля въ Ирландіи, противорѣчатъ одно другому. По предложенію О Коннелла, дублинскій муниципалитетъ установилъ комиссію для изслѣдованія сего дѣла. Во время совѣщаній, многие изъ членовъ муниципалитета объявили, что полученныя извѣстія преувеличены. Въ *Globe* однако же совѣтуютъ правительству, чтобы оно не вдавалось въ обманъ и не полагало, что бѣдствіе это можетъ быть устранено усиліями частныхъ лицъ. Дѣло состоитъ въ томъ, чтобы предупредить голодъ въ Ирландіи. Единственный способъ для сего есть отмена всѣхъ законовъ, затрудняющихъ привозъ жизненныхъ припасовъ въ Ирландію и поспѣшное созваніе парламента для рѣшенія вопроса о законѣ на счетъ ввоза хлѣба, который усиливаетъ дороговизну. Если бы сэръ Робертъ Пилъ умѣлъ примѣнить къ обстоятельствамъ и овладѣть ими, тогда отъ неурожая картофеля произошло бы большое благо для всѣхъ сословій, то есть, отмена закона о хлѣбѣ.

ГЕРМАНІЯ.

Баварія.

Королевско-Баварскій генеральный почтъ-директоръ Г. Графенштейнъ, который въ качествѣ королевскаго комиссара сопровождалъ въ проѣздъ черезъ Баварію Ея Величество Государыню Императрицу Всероссийскую, получилъ въ знакъ благоволенія Государыни Императрицы драгоценную табакерку, осыпанную алмазами, съ вензелевымъ изображеніемъ имени Ея Императорскаго Величества. Неимущимъ, подавшимъ Государыни Императрицѣ прошенія о вспоможеніи, Августейшая Путешественница повелѣла раздать 1,000 рейнскихъ гульденовъ.

— 21-го Октября, утромъ, Гамбургъ постигнутъ былъ напоромъ воды взволнованнаго моря, вслѣдствіе сильнаго сѣверо-западнаго вѣтра, такъ, что по улицамъ ѣздили на лодкахъ, а жители нижнихъ этажей едва спаслись. Вода достигла до высоты 19 фут. 6½ дюйм. Убытки не могутъ быть незначительными, тѣмъ болѣе, что бѣдствіемъ самъ постигнутъ по большей части бѣдный народъ.

— Изъ ганноверскаго королевства и герцогства Голштинскаго получены извѣстія о разлитіи р. Эльбы 21 Октября. Вода прорвала плотины, залила селенія и мѣстечки и причинила много вреда.

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 20 Октября.

Сегодня, Король лично открылъ засѣданіе генеральныхъ штатовъ. Въ произнесенной по сему

Dnia 25 października.

Хиже Wellington zwiadał w tych dniach brzegi morza od Brighton do Newhaven, w celu przekonania się, czy ostatecznie miejsce może służyć za schronienie wojennemu parostatkom. *Brighton Herald* uważa, że ta przejażdżka musi mieć ważne powody.

— Ostatnia poczta, z Indyj nadeszła, potwierdza dawniej otrzymane wiadomości, iż wielu osadników na wschodzie i zaraz z nimi prasa Anglo-Indyjska, objawiają szczególniejszą niechęć do punktualnego wypełnienia warunków traktatu z Chinami. Każdemu wiadomo, jak ściśle i sumiennie Chińczycy wykonywają artykuły umowy, i że wkrótce, z zaplaceniem ostatniej raty, potrzeba będzie zwrócić im wyspę Czusan, w zastaw tylko Anglii daną. Przeciw temu właśnie powstaje większa część pisarzy i dzienników opozycyjnych, okazując, iż port wzmiankowany jest daleko korzystniejszy niż Hongkong. Ale zatrzymanie portu, który zwrócić wiążemy, oparte jedynie na przeszywem i bezzasadnym mniemaniu, iż takowy Francji ustąpić może, nie tylko otwarcie sprzeciwiłoby się umowie, ale naraziłoby nas na utratę wiary u Chińczyków, która, przy tak obszernych stosunkach handlowych, wielce cenić należy.

— W Ashburnhamhouse czynią wiele zmian i ulepszeń, na przyjęcie Jego Cesarskiej Wysokości WIELKIEGO KSIĘCIA KONSTANTEGO NIKOLAJEWICZA, który spodziewany tu jest jeszcze przed końcem roku bieżącego.

— Z powodu zbliżających się wyborów parlamentowych w Windsor, zapowiedziano kupcom, mającym stesunki z dworem, iż mogą swobodnie, według własnego przekonania, głosować za kandydatami, albowiem Królowa nie życzy sobie, aby przeszkadzano w ożemkolwiek wolnemu zdaniu wyborców.

— Wiadomości o rozszerzeniu się choroby kartofli w Irlandyi, brzmią nader sprzecznie. Na wniosek O'Connell, municypalność Dublina utworzyła komisją, w celu zbadania tego przedmiotu. W ciągu narad nad tym projektem, wielu członków municypalności oświadczyło, że dotychczasowe doniesienia są przesadzone. *Globe* jednakże radzi rządowi, aby się nie dał uwieść, i nie sądził, iż zle da się usunąć za pomocą działań osób prywatnych. Idzie tu o zapobieżenie, aby lud Irlandzki nie umierał z głodu. Jedynym na to środkiem, byłoby zniesienie wszelkich praw, utrudniających przywóz żywności do Irlandyi, oraz wcześniejsze zwołanie parlamentu, aby rozstrzygnął względem praw zbożowych, które utrzymują drożyznę. Gdyby Sir R. Peel, mówi tenże dziennik, potrafił wznieść się do okechezności i owdłużyć niemi, wówczas z nieurodzaju kartofli, wyikłoby trwałe dobro dla wszystkich stanów, to jest: zniesienie prawa zbożowego.

NIEMCY.

Z Bawaryi.

Królewsko-Bawarski pocztmistrz generał P. Grafenstein, który jako komissarz Królewski przeprowadzał N. CESARZOWE Rosyjską przez Bawaryi, w dowód zadowolenia N. PANI otrzymał tabakierę, bogatą brylantami wysadzaną, z cyfrą JEJ CESARSKIEJ MOŚCI. Pomiedzy ubogich, którzy się z prośbą do N. CESARZOWEJ udali, kazala Dostojna Podroznia rozdzielić 1,000 złotych reńskich.

— Dnia 21 października rano, Hamburg nawiedzony został wzburzonym napływem morza, w skutku gwałtownego północno-zachodniego wiatru, tak, że po ulicach pływano czółnami, a mieszkańcy piwnic zaledwie z życiem uratować się zdołali. Woda doszła do wysokości 19 stopni cali 6½. Szkoda nie jest małą, zwłaszcza, że dotknęła po większej części uboższą klasę.

— Z królestwa Hanowerskiego i Xięstwa Holsztynskiego smutne nadchodzą wiadomości o wylwie Elby, w dniu 21-m października, która porozrywała tamy, pozalała wsi i miasteczka i znaczne zrzadziła szkody.

NIDERLANDY.

Haga, 20 października.

Dnia dzisiejszego, J. K. Mość otworzył osobliście zwyczajne posiedzenia Stanów jencralnych. W mowie,

случаю рѣши, Его Величество, упомянувъ о цѣлительномъ состояніи государства, о дружественныхъ сношеніяхъ съ иностранными державами, о посѣщеніи Королевы Англійской, и объ оказанномъ ему приѣмѣ въ Англии, рассмотрѣлъ положеніе государственныхъ дѣлъ, состояніе арміи и флота, заморскихъ колоній, внутреннее управленіе государства, путей сообщенія, народнаго просвѣщенія, финансовъ и юстиціи.

23 Октября.

Король назначилъ Г. Трипа предсѣдателемъ первой палаты генеральныхъ штатовъ.

Его Величество Король, изъ числа трехъ кандидатовъ на должность президента второй палаты представителей, утвердилъ г-на Брюса.

И т а л і я.

Генуя, 12 Октября.

Третьяго дня, въ 5 мѣ часу по полудни, изволили прибыть сюда въ вождѣльномъ здоровіи Ихъ Величества Государь Императоръ и Государыня Императрица Всероссийскіе, вмѣстѣ съ Ея Высочествомъ Великою Княжною Ольгою Николаевною и въ сопровожденіи многочисленной свиты. Государь Императоръ, немедленно по прибытіи въ приготовленный для Ихъ Величествъ дворецъ, изволилъ посѣтить Короля Сардинскаго, который, вскорѣ потомъ, вмѣстѣ съ Герцогомъ Генуезскимъ и герцогомъ Савойскимъ Кариньянъ посѣтилъ Государя Императора, и представилъ Государынѣ Императрицѣ.

Вчера по полудни, Его Императорское Величество и Его Королевское Величество изволили отправиться верхомъ на смотръ войскъ, разставленныхъ на гласисѣ Саронна, коими командовалъ генералъ-лейтенантъ Гекторъ де Сенназъ. Герцогъ Савойскій, только что прибывшій изъ Турина, участвовалъ въ семь парадѣ. Парада, войска дефилировали предъ Государемъ Императоромъ, и Его Величество изволилъ изъявить свое удовольствіе какъ по поводу стройнаго вида войскъ, такъ и за точность и порядокъ въ построеніяхъ.

Сегодня въ 10 часовъ, Ихъ Величества Государь Императоръ и Государыня Императрица, вмѣстѣ съ Ея Императорскимъ Высочествомъ Великою Княжною Ольгою Николаевною изволили отплыть въ Палермо, на Россійскомъ пароходѣ „Камчатка“. Король и герцоги Савойскій, Генуезскій, а равно Савойскій-Кариньянъ, сопровождали Августѣйшихъ Путешественниковъ до того мѣста, гдѣ Ихъ Императорскія Величества изволили сѣсть на корабль. Россійскую часть сопровождалъ Королевскій пакетботъ „L'Inchiosa“, на коемъ находятся начальствующій Королевскій флотомъ, герцогъ Савойскій-Кариньянъ и герцогъ Генуезскій.

Палермо, 16 Октября.

Какъ только Ея Величество Государыня Императрица прибываетъ въ Палермо, Король тотчасъ отправляется съ многочисленнымъ своимъ дворомъ въ Сицилію, для привѣтствованія Августѣйшей Путешественницы. Королева, будучи беременна, не будетъ сопровождать Королю. Въ Палермо, подъ руководствомъ герцога Серра-ди-Фалько, сдѣланы уже всѣ приготовления къ торжественному приѣму Ея Величества Государыни Императрицы.

Т у р ц і я.

Константинополь, 1 Октября.

Насей ведѣль Султанъ препроводилъ Ризъ-Пашѣ, черезъ Селимъ-Белъ, того самаго камергера, который, 6 Августа, далъ знать ему о Моваршей къ нему милости, 60,000 піастровъ въ видѣ подарка, на обкрытіе расходовъ по случаю праздника Рамадана. (Извѣстно, что во время Рамадана турецкіе вельможи, по поводу великодушныхъ ночныхъ пиршествъ, израсходываютъ денегъ болѣе обыкновеннаго). Всѣ изъ этого предположили, что Риза-Паша получилъ прощеніе, нѣкоторые утверждаютъ даже, что послѣ праздника бей-хана, снова получить оны пость въ Константинополь, знаемъ по опыту, что такого рода подарка часто не имѣютъ никакого значенія, и даже служатъ иногда образовать Решидъ-Паша, не задолго до своего назначения, послѣдоваго удаленіе его изъ сто-

мیانѣй з tego powodu, Monarcha zawiadomiwszy Reprezentantów o kwitującym stanie kraju, o przyjaznych stosunkach z mocarstwami zagranicznymi, oraz o odwiedzinach oddanych Królowej angielskiej i o przyjęciu w Anglii doznaniem, przeszedł do spraw państwa, i uczynił wzmiankę o stanie sił lądowych i morskich, o osadach zamorskich, wewnętrznej administracji kraju, środkach komunikacji, wychowaniu publicznem, finansach, podatkach i prawodawstwie.

Dnia 23 października.

J. K. Mość mianował P. Trip Prezesem pierwszej Izby Stanów jeneralnych.

— Z pomiędzy trzech kandydatów, mianował Król P. Bruce, Prezesem drugiej Izby Stanów jeneralnych.

В е о с н ы.

Генуя, 21 października.

Завечорай, около godziny вопѣ до пятѣй, рачыли przybyć tu, w pożądaniemъ здоровіи, NN. CESARZ i CESARZOWA Rossyjscy, łącznie z J. C. W. WIELKĄ XIEŻNICZKĄ OLGĄ NIKOLAJEWNĄ i licznym orszakiem. N. CESARZ JEGO Mose, zaledwie wysiadł w przygotowanym dla JJ CC. Mości pałacu, udał się natychmiast na powitanie Króla Sardynskiego, który wkrótce potem, mając z sobą Xięcia Genui i Xięcia Sabaudzkiego Carignan, odwiedził wzajemnie N. PANA, i złożył swe uszanowanie N. CESARZOWEJ.

Wczoraj po południu, o 1-jej godzinie, obaj Monarchowie udali się konno na przegląd wojska, rozstawionego na stoku Bisogno, pod dowództwem Jenerał Porucznika Hektora de Sonnaz. Xiązę Sabaudzki, właśnie w tej chwili z Turynu przybyły, miał udział w tej uroczystości wojskowej. Po odbytych ćwiczeniach, zgromadzone wojska przechodziły przed N. CESARZEM, który raczył wynurzyć swe zadowolenie, nie tylko z postawy wojska, ale i z dokładnego wykonania obrotów.

Dzisiaj rano, o godzinie 10-jej, NN. CESARZ i CESARZOWA z Dostojną SWĄ Córą J. C. W. WIELKĄ XIEŻNICZKĄ OLGĄ NIKOLAJEWNĄ, odplynęli do Palermo, na parostatku Rossyjskim Kamczatka. Król i Xiązęta Sabaudzki, Genueński, tudzież Sabaudzko-Carignan, odprowadzili Dostojnych Gości aż do miejsca, gdzie wsiadli na okręt. Floecie N. CESARZA Rossyjskiego towarzyszy Królewski statek pocztowy Uchnusa, na którym znajduje się dowódzca Królewskiej marynarki, Xiązę Sabaudzko-Carignan i Xiązę Genui.

Neapol, 16 października.

Skoro tylko N. CESARZOWA Rossyjska przybędzie do Palermo, Król natychmiast uda się z licznym dworem do Syccylii dla powitania Dostojnej Podroźnej. Królowa, z powodu swojej brzemienności, nie będzie towarzyszyła Monarsze. W Palermo już jest pod przewodnictwem Xięcia Serra-di-Falco wszystko przygotowane do najświetniejszego N. PANI przyjęcia.

Т у р ц я.

Константинополь, 1 października.

Sultan przesłał w tym tygodniu usuniętemu Riza-Baszy, przez Selim-Beja, tego samego Szambelana, który go d. 6 sierpnia o niełasce pana swego uwiadomił, 60,000 піастровъ w podarunku, na pokrycie wydatków Ramadanu. (Wiadomo, że podczas Ramadanu, panowie turccy, z powodu świetnych uczt nocnych, mają większe niż zwykle wydatki). W Sycey wnoszą z tego, że Riza-Basza otrzymał przebaczenie, a nawet zapewniają, że po świętach Bejramu otrzyma znowu posadę w Konstantynopolu, lubo nie tak wysoką, jak poprzednią. Ależ do świadczenie uczy, że podobne podarunki częstokroć żadnego nie mają znaczenia, a niekiedy złą nawet są wróżbą. I tak Reformator Reszid-Basza, krótko przed upadkiem swoim, po którym nastąpiło wydalenie jego ze stolicy i poselstwo do Paryża, otrzymał jedną z najświetniejszych dekoracji państwa i wielki podarunek pieniędzy, z czego każdy prawie wnioskował, że wpływ i potęga jego jeszcze

лицы и отправленіе въ Парижъ, получилъ одинъ изъ важнѣйшихъ государственныхъ орденовъ и значительный денежный подарокъ, изъ чего почти всѣ заключали, что его вліяніе и могущество еще болѣе усилятся, и что онъ будетъ назначенъ В. Визиремъ. Между тѣмъ на дѣлѣ произошло совершенно другое.

— В. Сераскиръ, Солиманъ Паша, оказываетъ постоянную преданность своему благодѣтелю Риза-Пашѣ. Онъ окружаетъ себя офицерами изъ числа его любимцевъ, награждаетъ ихъ чинами и всенародно объявляетъ, что строго будетъ придерживаться начатыхъ Риза-Пашею преобразованій. Обстоятельство это тѣмъ болѣе заслуживаетъ вниманія, что здѣсь обыкновенно преемникъ попавшаго въ султанскую немилость чиновника становится неукротимымъ его врагомъ и охуждаетъ всѣ его дѣйствія.

— Бывшій министръ финансовъ, Мусса-Паша, вовсе не думаетъ оставить столицы, и въ провинціи занять второстепенную должность.

— По новѣйшимъ извѣстіямъ изъ Сиріи, отъ 17-го Сентября, министръ иностранныхъ дѣлъ Шекибъ-Эффендіи, прибылъ 13 числа въ Бейрутъ, гдѣ ожидаетъ прибытія командира корпуса войскъ въ Аравіи, Намика-Паши, для общаго совѣщанія съ нимъ относительно предпріятія соответственныхъ мѣръ къ успокоенію Ливана и приведенію въ исполненіе послѣднихъ предписаній Порты.

— 24-го Августа происходило на Ливанѣ рукоположеніе новаго маронитскаго патріарха, Іосифа Гасена, номинальнаго дамасскаго епископа и дѣйствительнаго Пукъ-Микаильскаго епископа. Но выборъ этого патріарха не вездѣ хорошо принятъ, и уже по этому поводу произошли кровопролитные схватки между Маронитами.

— Въ Босніи снова, къ несчастію, католическое народонаселеніе подвержено кровопролитному гоненію со стороны фанатическихъ Турковъ. Въ послѣднихъ числахъ минувшаго и въ первыхъ настоящаго мѣсяца, Турки напали на нѣкоторые изъ католическихъ монастырей и церквей и истребили всѣхъ христіанъ. Угнетенные христіане толпами бѣгутъ за границу.

— Въ Яковскомъ и Ипекскомъ пашалыкахъ находится около 8,000 жителей, кои единственно изъ опасенія угнетеній и гоненія со стороны Пашей, исповѣдуютъ наружно магометанскую вѣру, но дѣйствительно они настоящіе Христіане. Во время послѣдняго набора, пользуясь правомъ, присвоеннымъ христіанамъ относительно освобожденія ихъ отъ военной службы, многіе изъ помннутыхъ жителей явно объявили, что они не мусульманскаго вѣроисповѣданія; вслѣдствіе сего, многіе изъ знатнѣйшихъ лицъ посажены въ заточеніе, и всѣ съ опасеніемъ ожидаютъ конца сего дѣла. Но послѣднія донесенія сообщаютъ, что дѣло это кончилось благопріятнымъ образомъ для сказанныхъ тайныхъ христіанъ. Сераскиръ-Паша, узнавъ о происшедшемъ, велѣлъ освободить заключенныхъ и сверхъ сего дозволилъ имъ свободно совершать обряды своей вѣры. 8-го Сентября, день Рождества Пресвятыя Богородицы празднуемъ былъ въ Яковѣ, по сему случаю, съ большою торжественностію; все католическое народонаселеніе собрано было въ церкви, гдѣ совершенно было благодарственное молебствіе.

Е Г И П Е Т Ъ.

Александрія, 1 Октября.

Вице-Король, 5 Октября, отправляется въ Каиръ, гдѣ будетъ праздновать бракосочетаніе дочери своей съ Кямилъ-Пашею.

— Министръ финансовъ, Шерифъ-Паша, Махмудъ-Бей и пятеро Эффендіевъ, за злоупотребленія, по казенному заготовленію льна, отрѣшены отъ должностей. Первый изъ нихъ приговоренъ сверхъ того къ четырехмѣсячному заключенію, прочіе же къ содержанію на нѣсколько лѣтъ въ крѣпости, а пятеро послѣдникъ, къ каторжной работѣ.

— 10-го числа с. м., въ Каирѣ скончался греческій Патріархъ Максиносъ. Достоинъ вниманія то, что весь главный штабъ, всѣ гражданскія и военныя власти, а также турецкая военная музыка находилась при погребеніи.

сѣе болѣе повѣкша и ѣе W. Везыремъ мланованъ бѣдѣе. Тумчасемъ skutek okazał weale przeciwnie.

— W. Seriasker, Sollman Basza, okazuje ciągle wielki szacunek i przychylność ku swemu dobroczyńcy Riza-Baszy. Otacza się tylko jego ulubionymi oiccerami, awansuje ich i zapewnia głośno we wszystkich koszarach, że jeśli trzymać się będzie reformy, którą Riza Basza rozpoczął. Jest to fakt témъ godniejszy uwagi, że zwykle następcą po wypadłym z łaski Sultańskiej urzędniku, staje się najzawziętymъ jego nieprzyjacielemъ i wszystkie czyny jego oczernia.

— Były Minister skarbu, Mussa Basza, niema wcale ochoty udać się na prowincya i objąć tam podrzędny urząd.

— Podługъ najnowszycъ wiadomości z Syprii, z d. 17-go września, Minister spraw zagranicznych, Szekib Effendi, przybył d. 13 do Bejrutu, gdzie oczekuje na przybycie naczelnego wodza korpusu wojska w Arabii, Namika Basza, aby wspólnie z nimъ naradzić się względemъ stosownycъ środkówъ, w celu uspokojenia Libanu i wprowadzenia w wykonanie ostatnicъ rozporządzeńъ Porcy.

— Dnia 24 sierpnia, odbyła się na Libanie konsekracya nowego Maronickiego Patryarchy, J. X. Józefa Hasen, Nominalnego Biskupa Damascenkiego i rzeczywitego Biskupa z Zuck Micail. Wszakże wyborъ tego Patryarchy nie wszędzie dobrze zostałъ przyjęty, i już z tego powodu zaszły krwawe zatargi pomiędzy Maronitami.

— W Bospni znowu fanatyczni Turcy dopuszczają się krwawycъ bezprawioвъ na ludnośćъ katolicką. Przy końcu zeszłego i w pierwszychъ dniachъ tego miesiąca, napadli na kilka klasztoroвъ i kościołoвъ katolickichъ i wyrzucili wszystkichъ Chryścian. Uciekający tłumami uciekają za granicę.

— W baszalikachъ Jakowa i Ipek znajduje się oddawna około 8,000 mieszkańcoвъ, którzy jedynie z obawy ucieknień i prześladowań ze strony Baszoвъ, wykonywali pozornie islamiзмъ, rzeczywicie zaś byli i są Chryścianami. W czasie ostatniego poboru, korzystając zъ przywileju służącego dla Chryścian, iż nie mają być brani do wojska, wielu zъ rzeczonychъ mieszkańcoвъ wystąpiło otwarcie z oświadczeniem, że nie są Muzulmanami, za którychъ dotychczasъ uchodzili. W skutku takowego oświadczenia, wiele osób zъ najznakomitszychъ rodzinъ zostało wtrąconychъ do więzienia, i wszyscy zъ niespokojnością oczekiwali końca tej sprawy. Atoli dowiadujemy się teraz, że się ukonczyła pomyslnie dla owycъ potajemnychъ Chryścian. Serasker-Basza albowiem, uwiadomiony o zaszłymъ wypadku, kazałъ uświęzionycъ uwolnić i nadto dozwoliłъ imъ swobodnie nadal wykonywać obrzędy swęj wiaры. Dzienъ 8-go września, jako uroczystośćъ Narodzenia N. Maryi Panny, był zъ tego powodu bardzo uroczystymъ dla Jakowa; cała katolicka ludnośćъ zgromadziła się w kościele, gdzie Prefekt Apostolski odprawiłъ nabożeństwo dziękczynne.

Е Г И Р Т.

Alexandrya, 1 października.

Wice Królъ wyjeżdża 5 go b. m. do Kairu, gdzie się odbędą zaślubiny jego córki zъ Kamil-Baszą.

— Szerif-Basza, Prezesъ ministerstwa skarbu, Machmud Bej, i pięciu Effendycъ, za przeniewierzenie się w kupnie drzewa dla rządu, zostali oddalonymi z urzędoвъ. Oprócz tego, pierwszy skazany jest na cztery miesiące domowego aresztu, drugi na kilka latъ więzienia w twierdzy Abukir, pięciu zaś Effendycъ, na galery.

— Dnia 10 b. m. umarłъ w Kairze grecki Patryarcha Maxinos. Godnemъ jestъ uwagi, że cały sztabъ główny, wszystkie władze cywilne i wojskowe, oraz turecka muzyka wojskowa towarzyszyli jego pogrzebowi.